

"ויאמר משה אל כל עדת בני ישראל לאמר זה הדבר אשר צווה ה' לאמר" (לה, ד)

לכאורה למה כתוב פעמיים את המילה "לאמר", אלא אפשר לתרץ על פי מה שרש"י כותב על הפסוק "כאשר צווה השם ליי" - לי - לאמר לכם", וכתוב שמשה היה מצטער על זה שלא הביא נדבה למשכן - ומובא שענה לו הקב"ה שעצם האמירה לישראל להביא נדבות - זהו הנתינה, וזהו הפירוש כאן - זה הדבר אשר צווה ה', לי - דהיינו התרומה שלי - היא "לאמר לכם" - היא עצם האמירה לכם.

מהרי"א אסאד

א נקודל'ה

"ויעש את הכיור נחושת.. במראות הצובאות" (לח, ח)

המגיד ממעזריטש היה אומר שכל אדם צריך לראות את הזולת כראי, כמו שהראי משקף את הצדדים הפחות יפים בו כך גם כשרואה אדם את חסרונות הזולת - עליו להבחין בהם גם אצל עצמו וללמוד מזה איך לסלקם וזהו מאמר המשנה באבות "איזהו חכם הלומד מכל אדם" לכן כשהכוהנים היו באים לרחוץ את ידיהם ורגליהם ולהיטהר מכל פגם רוחני, נגיעה ופניה - היה הכיור העשוי מראות ומזכיר להם כי כדי להבחין בחסרונות עצמם עליהם להשתקף בזולת, כי אם יסתכלו רק על עצמם - יקשה להם מאד להבחין בחסרונותיהם.

תולדות יעקב יוסף

"ויקהל משה את כל עדת בני ישראל... ויצאו כל עדת בני ישראל מלפני משה" (לה, א, כ)

אם נאמר בתחילה "ויקהל משה וגו'" פשוט הוא שיצאו מלפני משה ומה בא הכתוב להשמיענו?! אלא כשישכור יוצא מבית מרזח, רואים הכל מהיכן יצא. להבדיל, אף ישראל, על ארשת פניהם והילוכם ראו שיצאו עתה מלפני משה... ר' אליהו לופייאן זצ"ל
"כל איש אשר נשאו ליבנו.. אותו הביאו את תרומת ה'" (לה, כא)

"אותו הביאו" - את הלב. לא דיי שתורמים למשכן, אלא התרומה צריכה להיות בלב שלם.

אור ישרים

"ויצאו כל עדת בני ישראל מלפני משה" (לה, כ)

מבאר רבינו האור החיים הקדוש את ההדגשה 'מלפני משה', שבני ישראל חששו שמשו ילך ויביא מעצמו את כל מה שצריך למשכן, כי הוא 'חשקן גדול' במצוות ה', וגם היה בעל אמצעים כי עשיר גדול היה, ולכן רצו מהר להביא את תרומתם, כדי שיספיקו להביא 'מלפני משה', פירוש, לפני משה יקדים אותם ויתן את כל מה שצריך לבניית המשכן.

האור החיים הקדוש

"והמלאכה היתה דים לכל המלאכה לעשות אותה

והותר" (לו, ז)

הדברי ישראל מביא בשם הרה"ק מוהרצ"ה מזידיטשוב זי"ע ששאל את בעל האורח לחיים מזלאטשוב זי"ע למה הוא נוהג לתת סגולות לבאים להיוושע אצלו, והשיב לו שהרי ידוע שתפילה עושה מחצה, לכן הוא נותן סגולה עבור החצי השני, אמר לו הרה"ק מזידיטשוב, אנו מתפללים יותר מהמתבקש עד שאנו נענים על הכל ואנחנו לא צריכים סגולות, וזהו מה שמרומז בפסוק "והמלאכה" הרומז לתפילה כדברי חז"ל "עבודה שבלב זו תפילה". "היתה דים" - פעלה את פעולתה משום שהתפללו "והותר" - יותר מהמתבקש.

דברי ישראל

"כל נדיב לב הביאו וגו' וכל איש אשר הניף תנופת זהב"

(לה, כב)

הנותן צדקה לשם שמיים - נותן את נדבתו למתן בסתר אבל מי שמתיהר ומתגאה בנדבתו נותן לבית כנסת דבר שלם וגדול וכך היה במשכן - "כל נדיב לב - הביאו חח ונזם" - כל אלו שנתנו לשם שמים הביאו דברים קטנים שהלך לצורף אבל "כל איש אשר הניף" שמתגאה ומנופף שכולם יראו - "תנופת זהב" הביא תנופת זהב שלם כדי שכולם יראו.

צדיקים

הגיליון לזכות ולבריאות אדונינו מורינו
ורבנו ר' ישכר דוב בן מרים שליט"א

בס"ד
"ויקהל משה את כל עדת בני ישראל... ויצאו כל עדת בני
ישראל מלפני משה" (לה, א, כ)

הגאון ר' עמרם בלוס אב"ד אויפאלו היה אומר בדרך צחות על פי מציאות זמנו: "ויקהל משה את כל עדת בני-ישראל" בתחילה חשבו היהודים שמדובר בסתם אסיפה פומבית בקונגרס, שניתן להתווכח בו על נושאים מסוימים, ולכן באו כולם... אבל כששמעו שאמר משה "קחו מאתכם תרומה" אז "ויצאו כל עדת בני ישראל מלפני משה"...

"ויקהל משה את כל עדת בני ישראל ויאמר אליהם אלה הדברים אשר צוה ה' לעשות אותם" (לה, א)

פירש"י למחרת יום הכפורים. יש לומר בדרך צחות, דהנה בעוונותינו הרבים ישנם אנשים באחינו בני ישראל שביום הקדוש באים לבית הכנסת, ומתפללים ומתענים ומתוודים, ועושים את כל מצות היום כדת וכדין כצדיקים ממש, אבל למחרת יום הכפורים שוכחים כל מה שעשו אתמול, וחוזרים לסורם לחיי היום יום. זהו מה שאומר הפסוק "ויקהל משה את כל עדת בני ישראל – למחרת יום הכפורים – ויאמר אליהם אלה הדברים אשר צוה ה' לעשות אותם" שגם למחרת יום הכפורים חייבים לקיים את כל התורה ולא רק ביום הכיפורים....

עוללות אפרים

"לא תבערו אש בכל מושבותיכם ביום השבת" (לה, ג)

מדוע הזכירה התורה דווקא מלאכה זו, מכל המלאכות האסורות בשבת? אלא באר ה'שער בת רבים': השבת היא זכר למעשה בראשית. היא יום מנוחה לאחר הבריאה שהייתה בששת ימי המעשה. האש כלל לא נכללה בבריאה של ששת ימים אלו – האש נבראה רק במוצאי שבת, ומשום כך היה מקום לטעות ולחשוב, שהדלקת אש איננה נכללת בין המלאכות שמצווים אנו להימנע מהן. על כן הוצרכה התורה לומר על מלאכה זו בפרוש: "לא תבערו אש בכל מושבותיכם ביום השבת".

שער בת רבים

"וכל אשר נדבה רוחו אותו" (לה, כא)

מהי הלשון "נדבה רוחו אותו"? אלא לעתים כשנדרשת תרומה כללית לצורך כלשהו, אדם נוטה לבחון "כמה נתנו האחרים", אם נתנו הרבה, גוברת נטייתו לתת גם הרבה, שלא ייחשב קמצן, ואם נתנו מעט, גם הוא נוטה למעט (כי אם כולם נתנו מעט, למה שהוא ייתן הרבה). וכאן רומז

הכתוב, שאין זו המידה הראויה, אלא "נדבה רוחו – אותו" עליו לבחון לפי שכלו ושיקול דעתו העצמאי, האם הצורך שעל הפרק מצדיק תרומה רבה או מעטה.

ספר "כפתור ופרח" בשם החתם סופר

"ויקהל משה את כל עדת בני ישראל... ששת ימים

תעשה מלאכה וביום השביעי יהיה לכם" (לה, ג)

מדוע ציווה משה רבינו דווקא על מצות שבת מיד אחרי מעשה העגל? אלא אפשר לפרש ע"פ דברי חז"ל "כל המשמר שבת כהלכתה אפילו עובד עבודה זרה כדור אנוש מוחלין לו". אם כן, משה רבינו הקהיל את בניי אחר מעשה העגל ואמר להם אתם חטאתם בזה שעבדתם ע"ז, לכן עכשיו תשמרו שבת כהלכתה וה' ימחל לכם.

שארית יעקב

אזיס ווארט

"ויעש בצלאל את הארון עצי שיטים" (לו, א)

שואל ה"משך חכמה" – רבי מאיר שמחה הכהן מדווינסק: מדוע בכל עשיית כלי המשכן בפרשתנו לא מוזכר שמו של האומן שיצר אותם – בצלאל? אלא נאמר: "ויעשו כל חכם לב...". "ויעש את המנורה...", "ויעש את הקרשים...". וכד'. למעט בארון הברית שם נאמר בפירוש: "ויעש בצלאל את הארון עצי שיטים...". !! והוא מתרץ בגאונותו הנפלאה: כאשר בנו בית מקדש הראשון והשני נעשו כל הכלים מחדש. לדוגמה: ששלמה המלך בנה את בית המקדש הראשון ועשה לפארו 10 מנורות. גם בבית המקדש השני הייתה מנורה חדשה העשויה מעץ, ועם הזמן החליפו אותה למנורה מכסף. ורק לבסוף הוחלפה במנורת זהב. לעומת זאת – מסיים המשך חכמה: ארון העדות היה רק אחד! – זה שעשה בצלאל! זה אותו הארון שהיה בבית המקדש הראשון וגנוז אותו. (בבית מקדש שני לא היה ארון) ובסיעתא דשמיא לכשייבנה בית מקדש השלישי במהרה בימנו, ישוב ויתגלה אותו הארון שעשה בצלאל... אם כך הוא, הרי שרק על הארון שהוא נצחי נוכל לומר שבצלאל עשה אותו...

משך חכמה

פעם באו אל אחד מתלמידי הבעש"ט בשבת פרשת ויקהל להזכיר חולה מסוכן, נענה הרה"ק ואמר, ויקהל משה' 'משה' - ר"ת שיבת היא מילזעוק, ויקהל' ר"ת וירפואה ק'רובה ליבוא, עם שם י-ה באמצע, ואז יקויים בו 'לא תבערו אש', שירד חומו של החולה. וכן רמזו הצדיקים בפסוק 'משה ידבר והאלוקים יענו בקולי', 'משה' ר"ת שיבת היא מילזעוק, אלו דברי הצדיק, והאלוקים יענו בקול, קו"ל ר"ת וירפואה ק'רובה ליבוא, זהו יענהו הקב"ה.

אוצר אפרים